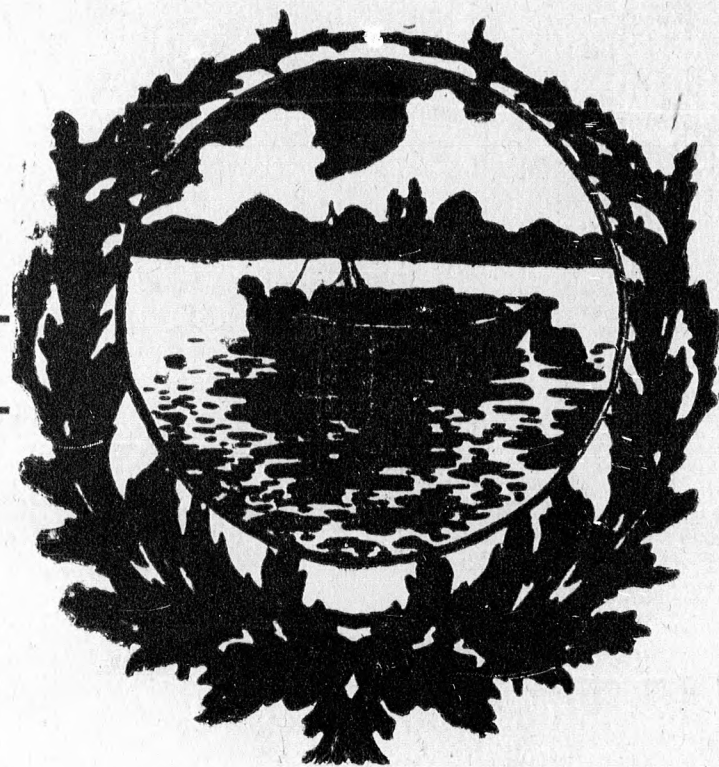

ÁZ AMATIŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT 10-12

♥ IV. ♥
ÉVFOLYAM

♥ 10. SZÁM ♥
1907 JÚNIUS 10.

A Magyar Amatőrök
≡ Hivatalos Közlönye ≡

= SZERKESZTI ÉS KIADJA =
KOHLMAN ARTUR DR.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
Budapest, VII. Király-utca 89.

= TELEFON 94—49 =

Megjelen havonta kétszer

Előfizetési ára negyedévre 4 korona

El ne mulassza

a jövő hónapok ked-
vező fényviszonyait a

10,000 márká
készpénz díjpályáza-
tunkon való

részvételre
felhasználni.

Díjpályázatunk záros határideje:
1908 márczius 1.

Kranseder & Cie., München
Trockenplattenfabrik

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:

K. Krzivanek, Wien, VII/2., Karl-Schweighofergasse 8.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

**A
NETTEL
KAMARA**

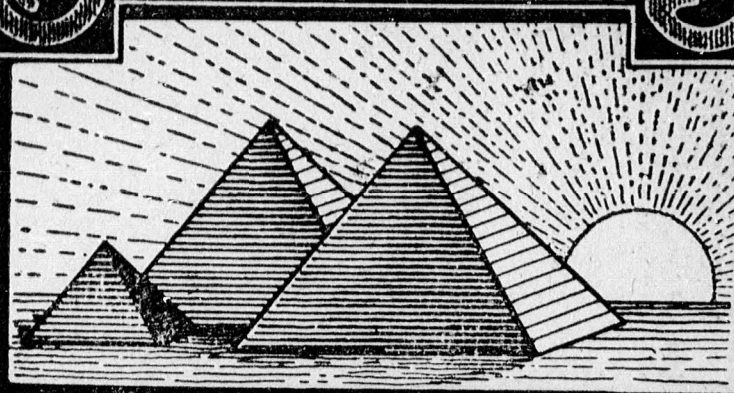
a legjobb,
a legcélszerűbb
és legbiztosabb
kamarák
között is
vezet.

Ha nem hiszi, Kérjen ismer-
tetést a magyarországi
gyári raktártól:

FÖRSTNERALADÁR
Budapest, VII., Alsó-erdősor 30.

Gyártja a **Süddeutsches
Camerawerk, Sontheim
a. Neckar.**

SCHAEUFFELEN

BROMSILBER-PAPIER

Kilenc fajtája 10 év óta
bevált „felülmulhatatlan.”

— Gyári raktár Budapesten —

PEJTSIK KÁROLY
IV., Városház-utca 1. sz.

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik, Phot. Abtlg.
Heilbronn 81 a. Neckar.

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE
KAMARAI SZÁLLÍTÓJA

LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB ÜZLET E
SZAKBAN :: ALAPITVA: 1878

PEJTSIK KÁROLY
FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE

IV., Városház-utca 1. BUDAPEST Kossuth-Lajos-utca 1.
(Standard-palota) alatt műterem
kizárólag ::

Ajánlja minden a
fényképeszeti
szakmába vágó
készülékeit és
czikkeit jutá-
nyos árban ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

AMATŐR-
czélokra ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

KODAK

BROMEZÜST-PAPIROS

elismerten a világpiac legkiválóbb papirosa

KONTAKT-MÁSOLÁS és NAGYÍTÁSOK

céljaira a következő fajták:

„PLATINO-MATT“ } mérsékelt és igen érze-
„PERMANENT“ } keny fajtában,
„ROYAL“ antikban és fehérben.

Művészi célokra különösen alkalmasak.

„VELVET“ Uj fajta gyengénfénylő felülettel.
„NIKKO“ Fényes felülettel.

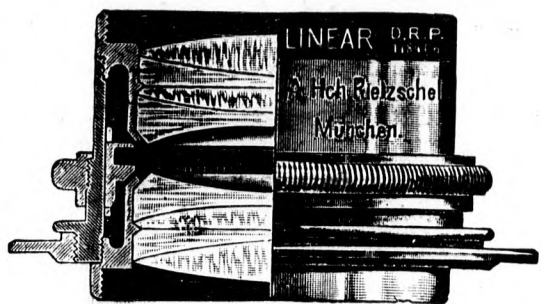
Mindenütt kaphatók. :: :: Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

K O D A K

Gesellschaft m. b. H.

Wien, I., Graben 29.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

SZABADALMAZVA: Ausztria, Anglia stb. 000

RIETZSCHEL LINEAR-JA

A jelenkor leg-
fényerősebb ragasztott univerzális anasztigmatja

Legnagyobb fényerőssége: **F : 4.5**

Ragasztott objektívek brillánsabban dolgoznak és fényerősebbek, mint a ragasztatlanok

Az 51. számú árjegyzék ingyen és bérmentve

Optische
Fabrik

A. Hch. Rietschel G. m. b. H.

Präcisions-
Werkstätte

München, Schillerstrasse 28.

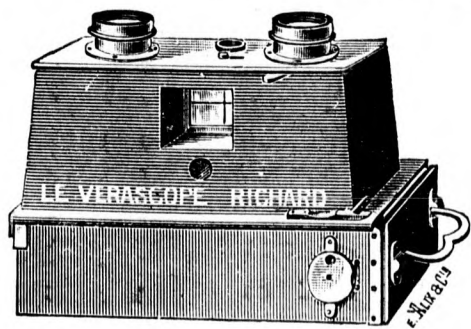

UJDONSÁG! UJDONSÁG! UJDONSÁG!

Richard 1907-es Verascope-ja

NAGY FÉNYERŐSSÉGŰ.

Felszerelve KRAUSS- vagy ZEISS-féle F. 6,3 objektívekkel. Fiatal emberek és a fényképezésben kezdők részére:
a **GLYPHOSCOPE** új sztereoszkop-kamara. Szabadalom S. G. D. G.
45 × 107 mm. H. 35

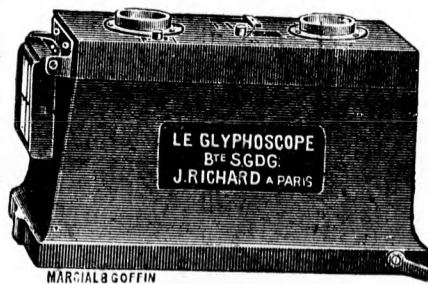

Kérjen képes ismertetést in-
gyen és bérmentve a gyártól:

JULES RICHARD

SUCCR.

Paris, 25, Rue Mélingue

A Verascope és Glyphoscope képei átnézetben láthatók, vetíthetők, rendezhetők, nagyíthatók a **TAXIPHOTE**-ban.
Óriási választék Verascop-diapozitívekben. 45,000 tárgy a világ minden részéből.
Kaphatók az összes előkelőbb foto-szaküzletekben.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

□ J. HAUFF & Co G. M. B. H. FEUERBACH (WÜRTTBG.) □

HAUFF-ELŐHIVÓ szilárd alakban, töltényekben
és tömény-oldatban

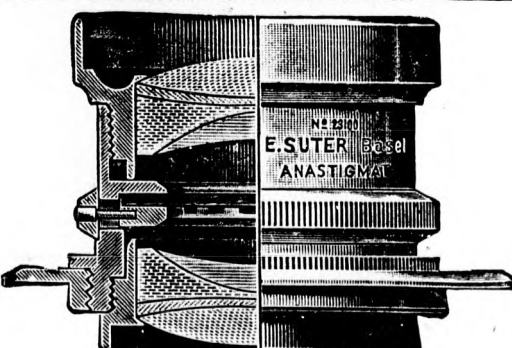
Kimerítő ismertetés a Hauff-féle Foto-kézikönyvben. □ Ingyen. □ Kapható minden foto-üzletben.

A SATRAP

Celloidin-fénytelen-papírok
legfinomabb platintónusok elérésére
Celloidin-fényes-papírok

Valamennyi ajtából levelező-lapok is készülnek ♥ Kaphatók a foto-üzletekben

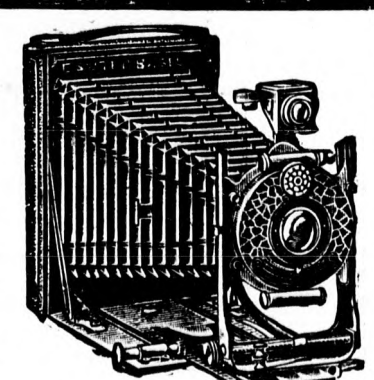
Főraktár Magyarország-
Ausztria részére: **WEISS HERMANN ÉS FIA**
Wien, Mariahilferstr. 39. ♥ Budapest, IX., Lónyai-u. 11. ♥ Prag, Jerusalemgasse 15.
CHEMISCHE FABRIK AUF AKTIEN (VORM. E. SCHERING)
Photogr. Abteilung Charlottenburg, Tegeler Weg 28-33.

♥♥ OPTISCHE ANSTALT ♥♥

E. SUTER, BASEL

Különlegességei: FÉNYKÉPEZÉSI OBJEKTIVEK minden előforduló munkálathoz. ♥♥
Különös figyelmébe ajánlatnak mindenkinek: SUTER ANASZTIGMÁTJAI F: 7,2 és F: 6,3 ♥ (Schweizi szabadalmi szám 21872.)

Arcképekhez, csoportokhoz, leggyorsabb pillanattfelvételekhez, épületek, belső helyiségek (interieurók), nagyítások és reprodukciókhoz. ♥ A legjobb univerzális objektív. ♥ Uj! Suter-anasztigmat, III. sor., F: 5. Uj! ♥ Suter-anasztigmat ♥♥ sorozatok minden mérethez. Aplatánok F: 5, F: 8, F: 12. Arckép-objectívek, Petzval-rendszer. F: 3,75, F: 3,2 ♥♥

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ Suter Klap-kamarái 9×12, 9×18 és 13×18 cm. 3-féle kivitelben. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

Arjegyzék ingyen és bérmentve. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ Suter Cartridge-kamarái filmekre 82×107 mm. és 8×12 lemezekre. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ Suter Prizma-kettős-távcsövei, hat és tizszeresek. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

Arjegyzék ingyen és bérmentve

♥♥♥♥♥ Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥♥

DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák MÉRTEK SZERINT
 valódi **ANGOL- és MAGYAR** szövetekből legjutányosabban készítettnek

Jelínek Ede és Társánál díszmagyar, egyenruha és polgári szabók
HADFELSZERELÉSI ÜZLETE

Alapítattott: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-46.

CARL ZEISS
JENA

ZEISS

PALMOS KAMARÁK

CARL ZEISS
JENA

Kamara
könnyű
fémből
fokális
redőnyzárral
és
Zeiss-objektívekkel

Méreték:
6×9 cm;
6,5×9 cm;
3 1/4×4 1/4
inches, 4×5
inches és
9×18 cm
sztereo- és
panoráma-
felvételek-
hez.

— — —
Használható
lemezre, cso-
magfilmekre,
tekeresfilmekre
és u. n. »Zeiss-
Packung«-gal.

Kérjen: „P 32“ sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

WIEN,
Ferstelgasse 1.
Ecke Maximilianpl.

CARL ZEISS, JENA.

Berlin, Hamburg,
Frankfurt a/M,
London, St. Petersburg

**VERANT-
SZTEREOSKOPOK**

**TELE
objektívek
távfényképe-
zéshez**

Trapp & Münch

MATT-ALBUMIN művésznyomat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. . . . A legkiválóbb szakférfiak ismételtlen elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják.
Egyszerű eszközökkel művésziesen előkelő hatás.

Rives-papir, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér- és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

„**Rasterkorn**“ (vászonrovátkás)-**papíros,** fehér

Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois

Japán-papíros Perscheid szerint.

Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, szinező- (színes) fürdők.
 Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. — Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül is.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Védj. sz.

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

♥♥♥♥

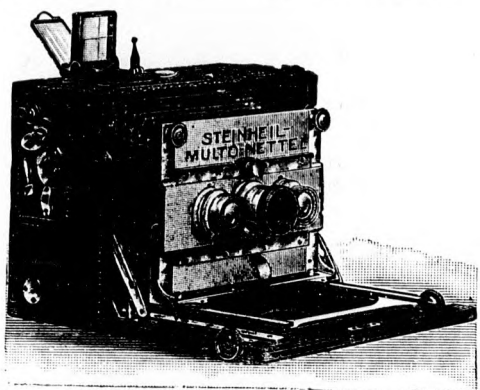
C. A. STEINHEIL SOEHNE

optisch-astronomische Werkstät'e

Alapított 1855.

MÜNCHEN

Alapított 1855.

A MULTONETTEL

univerzális-
fényképező-
gép redőny-
zárral!

Normális-felvételekhez
Széleslátású (Weitwinkel)
felvételekhez

Longfocus-
Orthostereo-
és Tele (táv-)

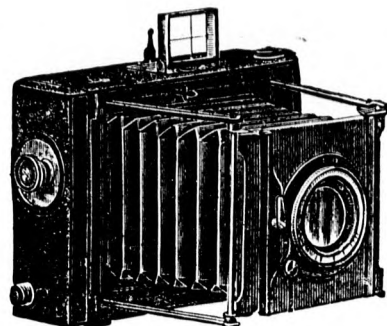
9×14 cm.
(levelező-lap
alak)

3 Orthostigmattal 1:6,8 egy objektív deszkán
alkalmazható hat gyújtávolsággal (9—26 cm.).

A legújabb kamara-árjegyzék most jelent meg. (Ingyen!)

Vezérképviselő Magyarországon s Ausztria részére:

CARL SEIB Wien, Grillparzerstr. 5.

A legújabb szerkezetű fényképező ké-
szülékek eredeti gyári áron és a
fényképezéshez szükséges összes anya-
gok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa

mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishíd-utca 8. szám.

Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

.. Nagy képes árjegyzék.

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

Dús választék férf-, flu- és leányszalmakalapokban.

ÁRJEJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Özv. Tauszik Józsefné

Budapest, IV., Károly-körút 16. szám

Bel- és külföldi kalapkülönlegességek. — Nagy raktár szűcs-
és szőrmeárúkbán. — Javítások gyorsan és pontosan eszkö-
zöltetnek. Olcsó szabott áruk.

„Az Amatőr” olvasói 10% engedményt élveznek!

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb
kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek.
Celloidin, aristo, bromeziüst papírok. — Kiváló jó minő-
ségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan rak-
táron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Min-
denmű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen
áll rendelkezésére. .. Nagy ár-
jegyzék i n g y e n é s b é r m e n t v e.

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

1907-es újdonságok.

A folyó év legfontosabb újdonságait tartalmazza az idei **254.** számú árjegyzék, melyet kívánatra **ingyen és bérmentve küld** a

Hüttig-Aktien-Ges., Dresden, Fiók **Wien, IX/I. Berggasse 4.**

A kontinens legnagyobb és legrégebb kamaragyára; körülbelül 800 munkás!

Kérjünk határozottan:

„Hüttig-Kamarákat“

HOLLÓS J.
CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT

URIFEHÉRNEMÜBEN
A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR ==
===== JELLEMZI

EGYEDÜLI RAKTÁR
BUDAPESTEN,
V., DOROTTYA-UTCA 10.,
TELEFONSZÁM: 33-50.

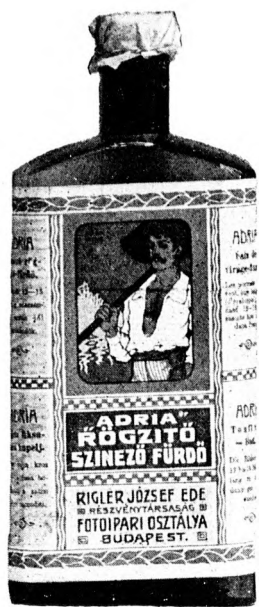
A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.
ALÁFITTATOTT: 1867-BEN

B.E.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Magyar gyártmányu ADRIA vegyiszerek

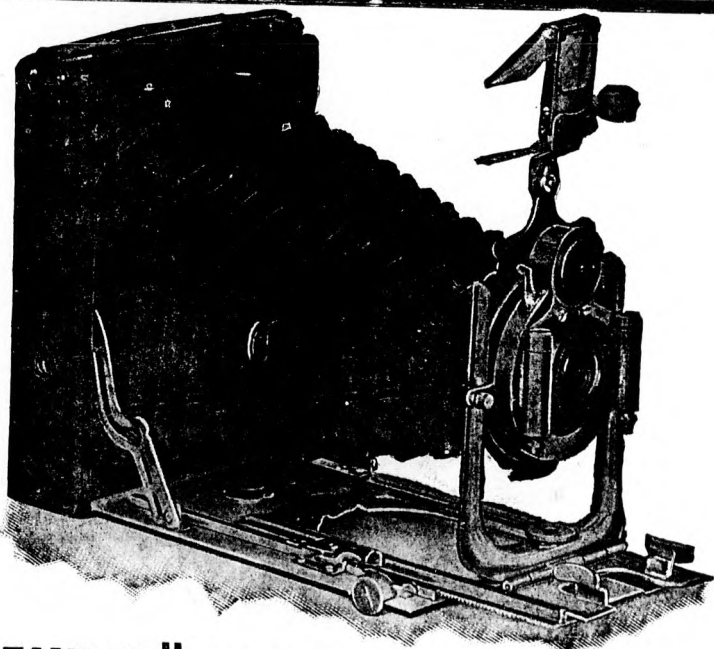
Gyártja:

Rigler József Ede r. t.

fotoipari osztálya

Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

1/4—1/1 literes palackokban kaphatók.

EMIL WÜNSCHE
Actienges. für photogr. Industrie
REICK b. DRESDEN

„Minimal“

Nagyon előkelő és könnyű Klapp-kamara 9×12 és 9×14 cm.-es lemezekre és csomagfilmekre („Film-Pack“-ok). Dacára a lehető legkisebb méreteknél, teljesen szilárd.
15. sz. árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vezérképviselő Magyarországon-Ausztria részére:

ERICH MEYER ♥♥♥ WIEN, III., ♥♥♥
Hauptstrasse 14/16.

LUMIERE ET SES FILS
RÉSZV.-TÁRS.
LYON (FRANCE)

Uj! LUMIERE-féle Uj!
STENODOSE-ok

Ném. bír. szab. (D. R. P.)

Fényképezési termékek legújabb csomagolása.
Adagok 180 vagy 50 kcm.-es oldatokhoz.

Kék-cimkéjű lemezek és filmek

Elismerten leggazdagabb az ezüsttartalmuk.
Tropikus vidéken nélkülözhetetlenek.

A kímásoló „ACTINOS“-papírok egyszerű kezelés mellett nagyon megbízhatók.

♥ **Végtelenül tartósak.** ♥

Foltok (Fixirnatron stb. stb.) kizárva.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

A TOALETTNÉL

Révész Zoltán, Budapest

A MAGYAR AMATŐRÖK LAPJA

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

MEGJELENIK HAVONKINT KÉTSZER

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

KOBELMAN ARTUR DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89 (Telefon 94-49).

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 16 KORONA.

Tartalom: SZÖVEG: *Mario*: Impressziók az „Aradi Foto-Klub” országos kiállításából. (Cikksorozat III.) — *Porcsolt Kálmán*: A főtalálók. — *Dr. R. Krügener*: Az új Lumière-féle autochrom színes fényképezés. — *Dr. Bartsch*: Színes ablakképek előállításának különböző módjai. — *Márton Jenő*: A fénynyomásról. — *Sztankovszky József*: Az objektivekről. — Fényképezési eljárások. — Különfélék (személyi és ipari hírek, foto-újdonságok). — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések

KÉPEK: C í m k é p: *Révész Zoltán*: A toalett-nél. — A szövegképek: *Rudolf Rédl* (Wien), *Nicola Perscheid* (Berlin), *Schmidt Henrik*, *Schwarzinger Sándor* (Baja), *Vargassy Gyula* (Szt-Gott-hárd), *Sztankovszky József* (Erdőszentgyörgy), továbbá felvételek Adria-lemezen és Busch-féle Aplanattal

Impressziók az „Aradi Foto-Klub” országos kiállításából.

III. Cikksorozat.

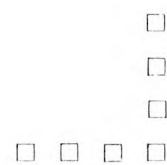
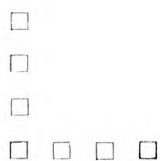
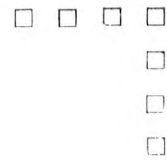
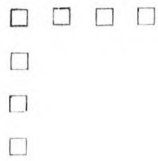
A Budapesti Photo-Club és a Magyar Amatőrök Országos Szövetségének kollekcója.

Élőször nyílt volna alkalom az erőpróbára. A két versenytárs közül az egyik régi kipróbált harcosok tömör sorával egy állandó vándor-kollekcióval jelent meg a porondon. Könnyű volt ez neki, hiszen első egyesülete és egyúttal a legrégebbike is az országnak a Budapesti Photo-Club. A kiválóan képzett és szorgalmas művész-amatőrök egész szervezett kis csapata száll állandóan síkra az egyesület művészi hírnevének emelése céljából.

A másik oldalon az ifjú erőtlől duzzadó, de a gyakorlatlanság félszégeitől nem mindig ment és a megállapodottságnak, a művészi kiforrottságnak — a gyakorlatnak hiányát akarva nem akarva is a nézők elé vivő ifjú óriás: a Magyar Amatőrök Országos Szövetsége.

A küzdelem beavatott nézőközönség szeme előtt már előre is eldöntöttnek volt mondható. A verseny — ha verseny lett volna — eredménye kétségtelen. A biztos győző azonban kitért a mérkőzés elől és versenyen kívül állított ki.

Úgy az egyik mint a másik oldalon alig-alig látunk új nevet, új képet. A Photo-Club kollekcójában Nagyrévi *Haranghy György* ismert „Holdas éj”, „Vihar előtt” és „Libák” című gumminyomatai tűnnek ismét fel. Valamennyien e technikának kiváló produktumai. Erősen követi nyomon és küzd vele — a gumminyomás bravuros technikája terén — az elsőségért *Feleci Dezső*, akinek tíz gumminyomata technikai készség tekintetében kiváló elsőrendű munka. Ha azonban e tíz kifogástalan kivitelű képen végigtekintünk, lehetetlen, hogy szemünkbe ne ötljék azoknak technikai egyforma-

Felvétel : Busch-Detektiv-Aplanat F : 7 No. 3. Foc. 180 mm.

sága. Vannak, akik ezt Feledi kiváló technikai képességeinek tudják be csupán és ezt mindenkifelett való érdemként írják javára. Nem tehetünk róla, de e „gummiuniformist“, bármily jó legyen is szabása és bármennyire is emlékeztessen a bécsi Kosel iskolájára, nem helyeselhetjük feltétlenül. Mert legalább egy kis egyéni ízlést és a technikának a téma szerinti modulációját a művészi fényképezésben is, mint minden művészeti termelésben, feltétlenül szükségesnek tartjuk. A két gummiteknikai virtuóz közül feltétlenül Haranghynak nyújtjuk a pálmát, mert az ő képeiben a technikai *tudás* nem nyomja agyon *az egyéni felfogást*.

Hasonló iskolázottság. Kosel-féle modorosság látszik a *Teleki* Sándor gróf arcképein. Így különösen sehogy sem tudnak nekünk tetszeni azok a szakfényképészszerű modoros háttér-retusok, melyek a fényképek krétarajz karaktert kívánnak kölcsönözni. Legjobb összes képei között a „Kutya“ című pompás állattanulmánya, melynél a szerző már egyénibb mert lenni tanító-mesterénél. Persze ezért gróf Teleki is épp oly kiváló, mint két előbb említett kitünő amatőrtársai.

A *Purcell* Béla báró három kiállított gumminyomata között legjobban tetszett a „Gyalogút“ című, ellenben a „Fűzfák“ című képén a kis méretéhez a túlságosan durva strukturájú papíros sehogyse illett. Határozottan a szerző rovására irandó, hogy az „Erdőben“ című képén a téma szép, de a gumminyomat oly gyenge és fakó, hogy csak legnagyobb figyelem mellett állapítható meg a kép tárgya.

Harmatzy Dezső dr. „Napsugarak“ című hangulatos képe, *Sternád* Béla „Hangulat“ című képe, *Semsey* Béla „Az anya öröme“ és *Dreischock* Sándor „Hullámverés“, valamint *Krump* Vilmos „Estihangulat“ című gumminyomata e kollekciónak legjobb darabjai közé tartoznak, és megemlítenők a többi kiállítók között *Kelen* Béla dr., *Lóránd* Emil, *Degenfeld-Schomburg* Ottó gróf, *Kunszt* Ottó, *Grabovszky* Artúr és *Kellner* Jenő munkái.

Müller A. Bertalan, aki a Foto-Klub művész-amatőrei között *elsőnek* bontakozott ki és *sokáig vezetett*, sajnos mindinkább visszamarad gyorsan fejlődő klubbéli amatőrtársaitól. Keveset produkál újat és új munkáiban is alig tapasztalható a legkisebb haladás is. „Malom az erdőben“ című kiállított gumminyomatának a témája nem rossz ugyan, de viszont maga a gumminyomat nagyon kemény.

A Magyar Amatőrök Országos Szövetsége kollekciónak azonban már csak a legközelebbi számban mondhat véleményyt

Mario.

A fölthalálók.

Kik a legkülönb emberek a világon? — Erre a kérdésre kétségkívül majdnem mindenki úgy felelne, hogy a saját fajtájabeli embereket vagy pláne önmagát tartja a legkülönbnek. Ha népszavazásra bocsátanánk a kérdést, legtöbb szavazatot kapnának az uralkodók, a milliomosok, egy-egy népszerű demagóg-politikus s néhány divatos író. De a népszavazásnak soha sincs igazsága.

A legkülönb emberek a világon a — *fölthalálók*. Ezek az *emberiség jóltevői*. Ezek *tökéletesítik a földet*. Ezek *javítják az életet*.

Meglopják a természet titkát s fegyvereket gyártanak belőle, amelyekkel a halál ellen harcolnak. Megzabolázzák a mennykövet s drótba húzva kocsit tolatnak vele és világítanak. Megörökítik a röpke hangot, mely születésekor meghalt eddig, de most már henger-alakban be lehet raktározni ezer esztendőre. Megszüntetik a távolságot, mert körülbrincsolták a földtekét acélsínekkel és telefondrótokkal. Most aztán már megörökítik a tekintetünket, megörögzítik saját színeiben a képet, mely szemünkben visszatükröződik.

Most jött híre Párizsból, hogy *Lumière*,

akinek a pompás rapid lemezeit ismerik az amatőr fényképezők, immár tökéletesen fölhalálta a *színes fotografiát*.

Nincs többé mulandóság. Az örökkévalóságért vívott örök harcban előrehaladtunk. Megtudjuk már pillanat alatt örökíteni a hangot és a színt. Az élet szikrája még ismeretlen a tudás előtt, de a tökéletességig tudjuk már *imitálni* az életet.

Aki a szeretteinek emlékét igazán a szó szoros értelmében *elevenen* akarja megőrizni, az most fonográfba fölveteti a hangjukat, a beszédüket. A mozgó fényképpel megörökíti a járásukat, minden mozdulatukat. Ha a most fölhalált, illetve tökéletesített színes fotografálást a mozgó fényképekre átviszik, akkor még színben is meg lehet örökíteni mindent.

A szerelmes férj a fiatal feleségét, az anya a lányát a modern találmányokkal megörökítheti s ha elveszítette, a színes mozgó fotográfia a fonográfal kombinálva visszavarázsolhatja őket a régi családi fészekbe, ott látja őket járni-kelni a szobában s a saját hangjukat is hallja... Egész színelőadásokat is meg lehet ezentúl örökíteni s ezer esztendő múlva is elő lehet adni a darabokat a régi szereplők — hangján és színes mozgó képével.

□ □ □ □ □ □

□

□

□

□

□

□

HÁLÓFOLTOZÁS

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□ □ □ □ □ □

□

□

□

□

□

□

Felvétel: Busch-Anastigmat „Omnar“ Serie III.
F: 7.7. No. 2:12. Foc.
150 mm.

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

Egy-egy találmány ma még talán pusztá mulatságnak tűnik föl; de holnap már esetleg előbbre viszi az emberiséget. Azért tiszteljétek a föltalálókat! Ez különösen a magyaroknak szól. Mert nálunk azokat az embereket, akik valami találmányon törik a fejüket, rendszeren — bolondoknak szokták tartani. És sokszor igazuk is van az embereknek. Mert aki komoly szakképzettség nélkül törí a fejét találmányokon, annak meg is bánja azt a feje.

Három dolog kell a találmányhoz: alapképzettség, fantázia és szerencse. A legtöbb embernek csak fantáziája van s ezzel akarja kieszelni a kormányozható léghajót; ez persze csak hajótörött lesz.

A magyar leleményesség már sok hasznos dolgot kieszelt, de keveset értékesített. Mert a legnehezebb dolog egy találmánynak a finanszírozása. Erre Magyarországon se pénz, se vállalkozó szellem, se kellő értelem nincs.

Ha egy magyar ember kieszel egy tervet valami új hivatalnak a kreálására vagy valami politikai akcióra, szívesen fogadják a miniszterelnöki palotában is, leültetik, tárgyalnak vele s nagy pénzen veszik meg tőle az „eszmét”. De ha beállít egy ember ezzel a mondással:

— Nekem egy új találmányom van!

Akkor minden ember félve tekint az ajtóra, hogyan meneküljön a — bolondtól.

Aztán a pénz-kérdés! A találmányt *patentálni* kell. Ez rengeteg pénzbe kerül. Ki bírja azt meg? Aztán el is kell készíteni végleges modelljében a rajzban patentált találmányt, ki előlegez erre bizalmat és pénzt? Éski csinálja meg? Hol kap rá értelmes és ügyes iparost? Mert mi szörnyen nagyra vagyunk az iparunkkal, de egy-két iparágat kivéve, borzalmas dolog egy magyar iparossal a legkisebb tárgyat is megrendelés után elkészíttetni! Micsoda értelmetlenség, micsoda durva, ügyetlen munka, micsoda pontatlanság, micsoda arrogancia és micsoda árak!

Föltalálókat nem lehet teremteni s mesterségesen nevelni. De a nevelést lehet úgy irányítani, hogy a fiatalság hajlamait s szakképzettségét fokozni lehet a találmányok iránt. Az egyik

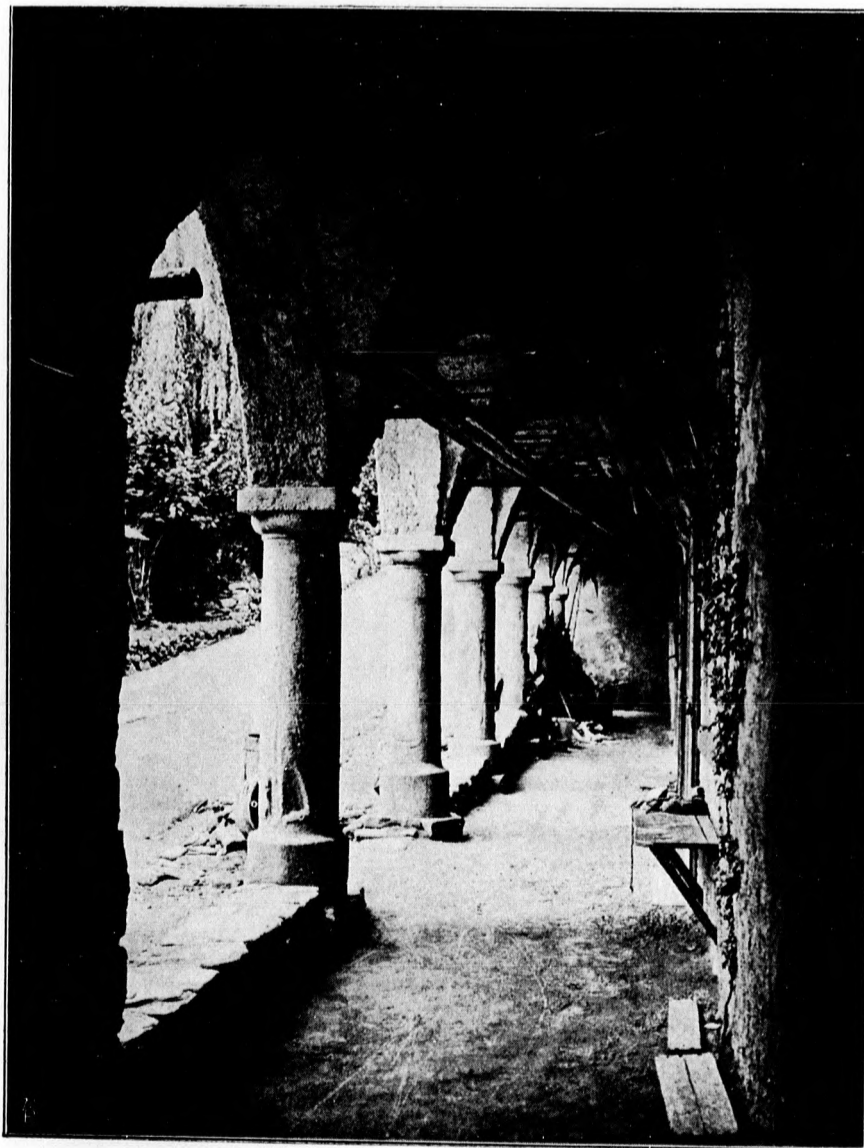
eszköz volna például a *találmányokat az összes iskolákban rendszeresen taníttatni!* Molnár Viktor államtitkárnak van érzéke az új eszmék s a reformok iránt; gondolkozzék ezen a témán.

Mert az mégis csak abszurdum, hogy az összes iskoláit végigjárt fiatal ember tizenhat évig tanul, ismeri a latin conjugatio titkait épp úgy, mint a magyar közjogot, jártas a prosodiában s ismeri a bohózat és vígjáték közti különbség dramaturgiai szabályait, de tizenhat évi tanulás után azt se tudja, hogy az a tinta, amit tizenhat évig nyalt, miből készül?

Ne csak múzeumokba vigyék az ifjúságot hanem gyárakba is. Ne csak a multat tanítsák, hanem a jövőt is. Hja, persze, ott künn a színes fotografiát fedezgetik föl, a mi kultúránk pedig még a daguerotipiánál tart. Tán az volna a legsürgősebb magyar találmány: föltalálni egy államférfit, aki a gyakorlati életre s az életrevalóságra való nevelés találmányát fölfedezné nekünk.

Porzolt Kálmán,

Rudolf Redl, Wien

KOLOSTOR-FOLYOSÓ

□ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □

TALÁLKOZÁS

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □

□ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □

Felvétel „Adria“
 lemezen

□
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □

Az új Lumière-féle autochrom színes fényképezés.

Irlta: DR. R. KRÜGENER, FRANKFURT A/M.

Lyoni utazásomról visszatérve, legott meg-
 ragadom az alkalmat, hogy az új auto-
 chrom eljárásról részleteket is közöljek.

Még csak kevéssel ezelőtt is alig-alig volt
 megengedve valakinek is a felvétel és elő-
 hívásnak gyakorlati kivitelét Lyonban láthatni.

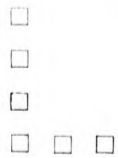
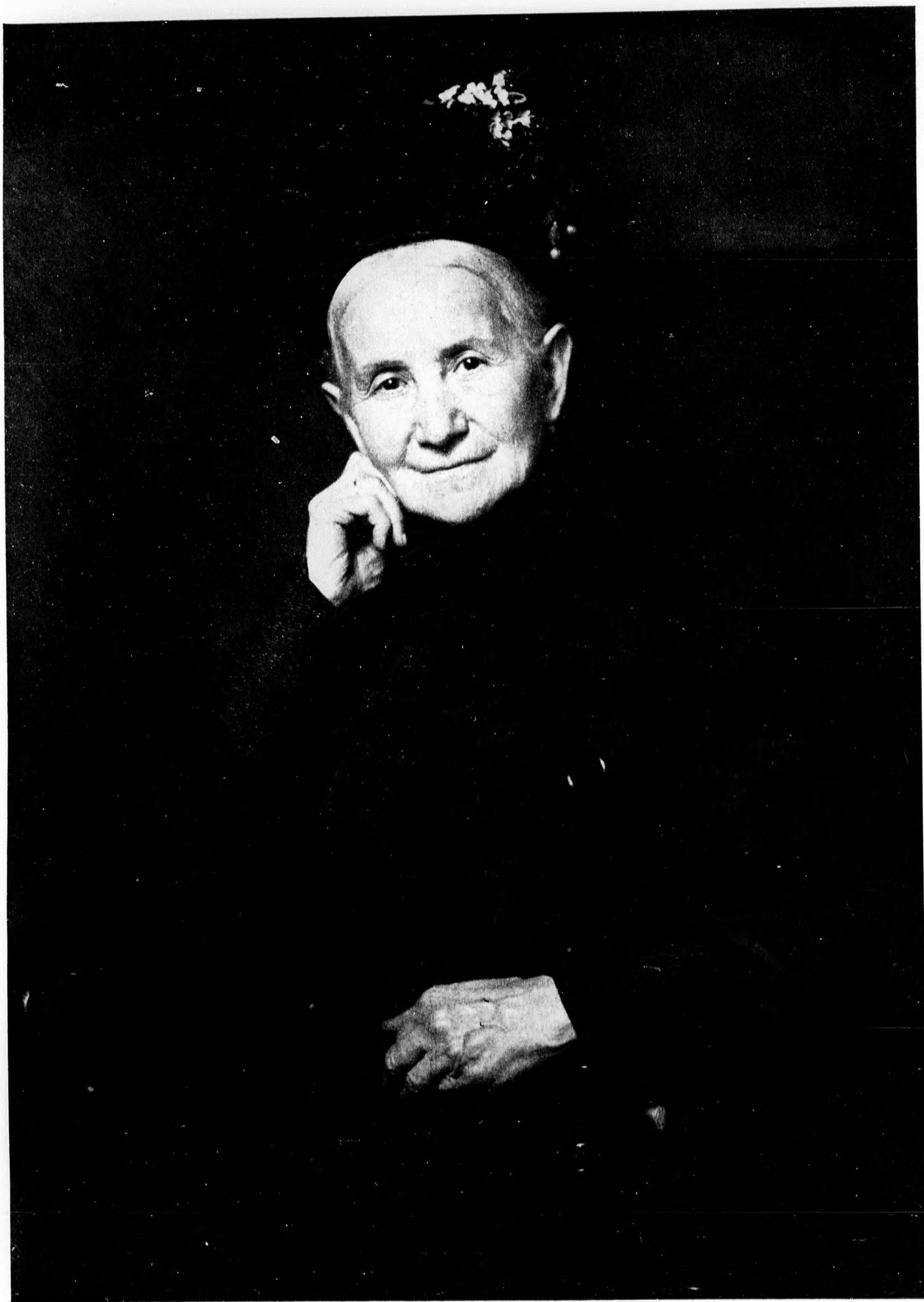
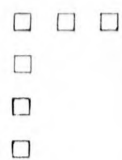
Most azonban Auguste és Louis *Lumière*
 voltak oly szívesek, szép számú vendégek
 jelenlétében új eljárásukat személyesen és pon-
 tosan bemutatni és megmagyarázni. Csináltak
 felvételeket, bemutatták az előhívásnak menetét,
 illetve a lemezek elkészítését.

Miután nagyszámú kész képet is mutattak,
 amelyeknek színgazdagsága és természetűsége
 felett csak csodálkozni lehetett, Auguste *Lumière*
 e sorok írójáról 18×24 cm.-es lemezre felvételt
 készített. Az expozíció ideje kissé felhős, nem
 is világos égbolt mellett 20 másodperc volt.

Az előhívás — az előírást követve — pon-
 tosan 2½ percig tartott, miközben a legkisebb
 vörös fénysugárt aggódva tartották távol.

Az így nyert negatívot az „Agenda Lumière
 1907“ receptjei szerint pozitívvé alakítottuk,
 amit már fényes nappali világításnál eszközöl-
 tünk. A fixálás után a színek átnézetben már
 teljesen tisztán tüntek elő. Az eredmény minden
 tekintetben *természethű* arckép volt.

Sorok írója, aki maga is már tíz év óta
 foglalkozik a színes fényképezéssel és ezen a
 réven bizonyos tudást joggal igényelhet a maga
 személye részére, nagy mértékben meg volt
 lepve a színek tisztasága, az arckép plasztikája
 és természetűsége felett. A fekete kabát a
 világos szürkétől egészen a mély feketéig az
 összes árnyalatokat tüntette fel a világítás
 szerint. Az arany pápaszem megtévesztően híven
 tüntette fel az arany színét és a sétatot elefánt-
 csont nyelének meg volt az elefántcsont finoman
 halavány sárgás színe. Az inggallér a legnagyobb
 tisztaságú fehérséggel tűnt ki, és az *arc leg-
 gyengédebb hússzínei és legvilágosabb fény-
 pontjai teljesen összhangban voltak a legmélyebb
 árnyékokkal*. Ha meggondoljuk, hogy az elő-
 hívás körülbelül 15 perc alatt befejezve, ellenben
 a kép ez alatt az idő alatt bárminemű különös
 és *nem* fényképezési segédeszköz alkalmazása

NŐI ARCKÉP
Nicola Perschid, Berlin

Az Amatőr műmelléklete

Másolva Trapp és Münch mattalbumin papírján

CHILON

Schmidt Henrik, Budapest

nélkül, teljesen készen volt, úgy az összes eddigi eljárások között ez az eljárás annál is inkább a legjelentőségtebbnek mondható, mert csak *egyetlen* lemez segítségével oldja meg a nagy feladatot. Emellett hibás felvételek teljesen kizártak, ha a megvilágítási időt csak félig-meddig is pontosan betartjuk. A csekélyebb alexpozíciót könnyebben korrigálhatjuk meg, mint a legkisebb túlexpozíciót.

Az elkészítés legnagyobb nehézsége a megfestett keményítő-szemcséknek a lemezen való egyenletes eloszlásában áll és ezeknek nem szabad egymást túlfedniök. Egy 500-szoros nagyítás a keményítő-szemcséket körülbelül 5 milliméter nagyságban és szorosan egymás mellett sorakozva tüntette fel úgy, hogy a színek, vörös, kék és zöld pontosan váltakoztak. Az egyes szemcsék 1:80-tól 1:100 milliméter átmérőjűek és kerek alakjukkal világosan mutatják, hogy laposra nyomták őket.

A felvételnél legfontosabb a sárga színszűrő. Ha ezt elhagyjuk, valamennyi szín teljesen hamis lesz. Egyáltalán szigorúan az előíráshoz kell tartanunk magunkat.

Az érzékeny brómezüst réteget igen gondosan kell kezelni és kétségtelenül brómezüst-kolodium réteggel van *itt* dolgunk, amiért is az áztatás, illetve mosás csak csekély időt kíván és a rétegnek érintkezése alkohollal stb. gondosan kerülendő. Hogy a brómezüst-kolodium helyesebb szín- és fényértéket ad, általánosan ismert tény.

Ez az eljárás egyelőre csak közvetlen pozitív képet ad, tehát az illető tárgyat mindenkor *csak egyszer* kapjuk, mint színes diapozitívet. Ámde néhány hónap múlva a feltalálók már közreadni szándékozzák azt az új eljárásukat is, mely szerint az első színes diapozitívhez készült komplementer negatívról tetszés szerinti számú színes pozitív kép lesz készíthető.

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

OLVADÁS

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

Schwarzinger Sándor, Baja

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

Az aradi Foto-Klub országos kiállításából

Délután Auguste *Lumière* azzal lepte meg vendégeit, hogy körülbelül száz színes képet vetített. E sorok írója már nem egy szép vetítést látott, többek között különösen a berlini *Miethe* tanár képeit, melyek három fekete pozitívból színes szűrőkkel keletkeznek. De amit e sorok írója Lyonban láthatott, az *természethűség, a színek élénksége és gazdagsága tekintetében felülmult minden eddig látottat*. Még a legmélyebb árnyékok a mellette levő játszi napsugárfoltokkal és a lombos zöld fákkal és lágy összhangban voltak, míg a napfény-érte messzebb levő virágok és növényzet megfelelően lágyan letompítva volt látható.

Ennélfogva nyugodtan állíthatjuk, hogy a nehéz, évekig tartó kutatásnak eredménye egy oly találmány, mely a tudomány terén már eddig is kiválóan jónevű Louis és Auguste *Lumière*-ék nevének újabb dicsőséget fog szerezni az egész világon.

Az autochrom-lemezek ez évi július elsején már forgalomba is kerülnek. Mind az amatőrök, mind a szakfényképészek ezzel nemcsak egy kísérleti, de nagyon szép és hálás *új művészi eljárás*hoz jutnak.

És ez ismét a tudomány diadala.

Színes ablakképek előállításának különböző módjai.

Írta: DR. BARTSCH.

Bizonyára minden amatőr foglalkozik ablakképek készítésével és e célra az üzletekben kapható klórezüst zselatin stb. lemezeket használja fel. S eközben tán nem is gondol arra, hogy vannak olyan módszerek is, melyek segítségével a diaposzítíveket bármely tetszés szerinti színben állíthatni elő.

Már hosszú idő óta dolgozom e módszerekkel, melyek nemcsak hogy teljesen kielégítenek, de nagyon kevés költséggel is járnak. Meg kell jegyezni, hogy e célra direkt diaposzítív másolókeret használható csupán, mely lehetővé teszi, hogy a lemezt bármikor, eltolódás veszélye nélkül felemelhessük és megtekinthessük.

I. Krómzselatin-eljárás. Jól megtisztított üveglemezt bevonunk 10%-os zselatinoldattal s pormentes helyen megszáritjuk. Teljes száradás után a lemezt 1 gr. káliumbichromát és 8 cm. vízből álló oldatba helyezzük. Öt perc múlva az üveglapot kiveszszük és sötét helyen megszáritjuk. Midőn a lemez teljesen megszáradt, a diaposzítívlemezrel együtt a másolókeretbe

□ VÁRATLAN VENDÉG □
□ Vargyassy Gyula, Szt.-Gothárd □

helyezzük s addig másoljuk, míg a sárga alapon a kép barna színben meglehetősen látható lesz. Az üveglemezt ezután vízzel telt edénybe helyezzük, melyben addig hagyjuk, míg a szín mindenütt kioldódott, ami néhány perc alatt megtörténik. A lemez megszáradása után következik az előhívás, mely oly módon megy végbe, hogy a lemezt valamely anilinfestékkel megfestett vízbe helyezzük.

A festékanyagok meglehetősen bőnek kell lennie, lehetséges azonban a színezést megismételni is, sőt a már megszínezett lemezt tiszta vízben le is gyengíteni.

A színes kép ezek után úgy jön létre, hogy a zselatinrétegnek csupán a megvilágított részei fogadják be a festékanyagot, míg a meg nem világított helyeken a festék nem tapad. Nyilvánvaló lesz ebből, hogy miért kell diaposzítívról másolnunk, hogy ugyancsak egy diaposzítívet kaphassunk.

II. Vas-szépianyomás nagyon érdekes és kezelésére nézve egyszerű.

Zselatinnal bevont üveglemezt 200 kcm. víz, 8 gr. ammonium ferricitrat (citromsavvas vasoxydammonium) 1.5 gr. ezüstnitrát és 1.5 gr. borkősavból álló oldatba helyezzük és benne hagyjuk körülbelül 5 percig, ezután pormentes sötét helyen megszáradítjuk. Különben is a lemez preparálása csak lámpafénynél vagy homályos nappali világításnál eszközölhető, miután az oldat igen érzékeny, sötétben tartva, igen sokáig eláll használható állapotban. Miután e lemez teljesen megszáradt, a negatívvel összetéve, másolókeretbe helyezzük és addig másoljuk, amíg a kép összes részletei jól láthatókká

válnak. A másolás alig vesz néhány percnyi időt igénybe.

Másolás után a képet vízzel telt edénybe teszszük, ahol addig hagyjuk, amíg sárgásbarna színt mutat s utána az állandósító fürdőbe helyezzük, mely 50 kcm. vízből és 1 gr. fixirnátronból áll. Itt a kép szép barna színt vesz fel. 1—2 perc multán a fürdőből kiveszszük, rövidesen kimossuk és megszáradítjuk.

III. A vas-vörösnyomás is nagyon egyszerű.

A zselatinnal bevont üveglapot egy 14 gr. nátriumvasoxaláttól és 300 kcm. vízből álló oldatba mártjuk és megszáradás után addig másoljuk, míg a középtónusok éppen láthatókká válnak. Ezután a képet 60 gr. citromsavvas vasoxydammonium és 600 kcm. vízből álló oldatba előhívjuk. A kép színe mély piros lesz. Ezt a piros színt átváltoztathatjuk ibolyaszínűvé, ha a kifürösztött képet 5—6 gr. citromsav és 100 kcm. vízből álló fürdőbe viszzük.

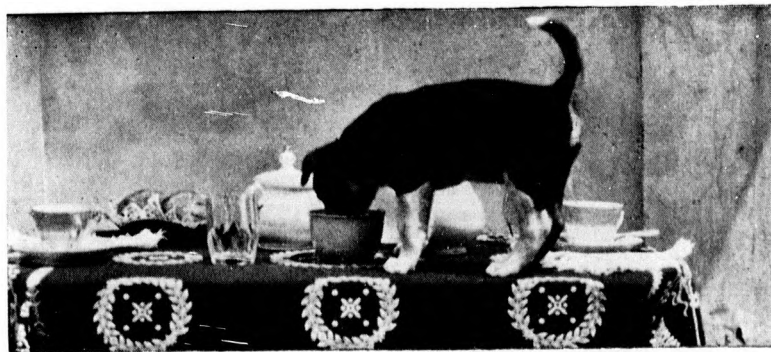
IV. A kéknyomás segélyével kék és zöld színeket érhetünk el. Egy zselatinnal bevont üveglapot a következőképpen összeállított oldatokból álló fürdőbe teszszük:

- I. 50 kcm. deszt. víz
5 gr. vörös vérlúgsó
- II. 50 kcm. deszt. víz
5 gr. citromsavvas vasoxydammoniák.

Száradás után, mely sötétben történik, meglehetősen erőteljesen másoljuk és hideg vízben előhívjuk s addig fürösztjük, míg a kék szín teljes mértékben kifejlődött s utána megszáradítjuk. A két oldat röviddel a használat előtt vegyíthető csak össze.

Zöld színt úgy nyerünk, ha a jól kimosott kék képet 6 gr. kénsav és körülbelül 250 kcm. vízből álló oldatba teszszük.

Vargyassy Gyula, Szt.-Gothárd

JÓ UZSONNA

□ □ □ □ □ □ □

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□ □ □ □ □ □ □

Felvétel: Busch-Anast. „Onmer“ Serie III. F:7. 7. No. 2. Foc. 130 mm.

A fénynyomásról.

Írta: MÁRTON JENŐ.

Ha egy fényképfelvételt néhány példányban akarunk sokszorosítani, azt a rendelkezésünkre álló bármilyen fényképészeti papír segítségével másolás útján rövid idő alatt elkészíthetjük.

Másképp áll a dolog, ha például néhány ezer példányra van szükségünk. Ez esetben a fényképezés útján való sokszorosítás kissé hosszadalmas s ilyenkor a fényképeknek mechanikai, gépies úton való sokszorosítására szorulunk s a sokféle eljárás közül a legtökéletesebb és leggyorsabbak egyike a *fénynyomás*.

Fénynyomás segítségével teljesen tökéletes, a fényképekhez hasonló nyomokat nyerhetünk, úgyannyira, hogy a laikus meg sem tudja különböztetni az albuminképtől, sőt a szakavatottat is könnyen tévútra vezetheti.

A fénynyomás a zselatin ama tulajdonságán alapszik, mely szerint króm sók oldatával való megáztatása és megszáritása után, ott ahol a fény éri, elveszti vízben való duzzadását és oldhatatlan szilárd, réteggé alakul, melyhez a

zsiros anyagok könnyen tapadnak. Első főkellék, hogy a negatív, melyről sokszorosítani akarunk, tökéletes és megfelelő fedettségű legyen, azaz, hogy a lemezben, a legmaximálisabb átlátszósága mellett, is minden részlet benne legyen. Kemény negatívról kapunk legsilányabb nyomatot.

Egy ilyen negatívról, úgy amint van, még nem másolhatunk az úgynevezett „fénynyomat-lemezre“, mert végeredményben megfordított képet kapnánk, szükséges tehát, hogy a negatív rétegét átfordítsuk.

Évégből lemezeinket előzőleg 10 percig formalinos vízben áztatjuk, hogy a réteg elveszítse vízben való duzzadását. Ezáltal egy kellemetlen bajt kerülünk ki. Ugyanis a kép nem nyúlik ki, mikor az üvegről lejön és nem torzul el, ami ellenkező esetben bekövetkeznék.

Mikor már a lemez eleget ázott a formalinban, beletesszük egy másik fürdőbe, melyben a réteg azonnal lecsúszik az üvegről, mert a fürdőben lévő fluórsav föloldja a lemez rétege alatt lévő vízüveg preparációt. Ennek pedig éppen az a hivatása volt, hogy áztatás alatt le ne jöjjön a réteg az üvegről.

E fürdő nem más mint fluórhydrogént (HF)

tartalmazó víz, mely ilyen állapotban mint gyenge fluórsav szerepel.

Mikor a réteg lejött, akkor legjobb egy homályos felületű celluloidlemezre tenni, melyet előzőleg zselatinos vízzel áttörölünk, hogy jól odatapadjon. De már úgy csináljuk a képnek ezt az átfordítását, hogy most az a fele legyen felül, amely azelőtt az üvegen volt.

Ez aztán az úgynevezett „fénynyomat-fólia“, mely néhány óra alatt megszárad s esetleg retus alá vehető. A retus annál kevesebb kell hogy legyen, minél jobb volt a lemez. Teljesen jó lemezből készült fólia nem igényel semmi retust, s mégis a legjobb eredményt szolgáltatja.

Újabban forgalomban vannak úgynevezett lehúzható lemezek is, melyek már úgy készülnek, hogy a rétegük száraz állapotban is szépen lejön s ez nagyon egyszerűsíti a fólia készítését, mert csak zselatin-oldattal kell leönteni, hogy a különben nehezen kezelhető vékony rétege a lemeznek vastagabb legyen. Száradás után aztán homályos lakkal öntjük át s szépen lehúzhatjuk az üvegről a kész fóliát, melyet, ha tetszik, retusálhatunk is. (Folytatjuk.)

□ □ □ □ □

FENNT VOL-
NÉK — DE
HOGYAN LE?

Sztankovszky
József,
Erdőszentgyörgy

□ □ □ □ □

Az objektívekről.

Irta: SZTANKOVSZKY JÓZSEF.

Az anasztigmát szimmetrikus és nem szimmetrikus alakban jön forgalomba, kényelmesebb, illetve praktikusabb a szimmetriás alak, amennyiben tájképi felvételekhez nagyon előnyösen használható a hátulsó fél objektív s így mintegy mentve van az Amatőr még egy tájképi objektív beszerzésétől.

A többi lencséről: monokel objektív, apochromát, tájképi objektív stb. nem is szólok, amennyiben azok már oly kevésbé vannak forgalomban, hogy említést sem érdemelnek. Készülékeket e nevezettekkel nagy ritkán vagy egyáltalán nem is szerelnek fel újabban.

Általános az a nézet, hogy egyetlen, úgynevezett „univerzális“ objektívvel bárminő felvételt lehet eszközölni. Igen, lehet. Mivel azonban az úgynevezett „univerzális“ objektívvel készített képet csak elvéve hasonlítják össze a tárgynak megfelelő speciális objektívvel felvett képpel, a különbözetet, azt az óriási különbséget nem veszik észre, pláne megtéveszti a gépet venni szándékozó amatőröket az objektív-gyárosok amaz állítása, hogy az általuk készített N. N. nevű X fényerejű anasztigmát *univerzális* objektív, mely kitűnő eredménnyel használható: portait, csoport, tájkép, architektural és leggyorsabb pillanatfelvételekhez. Igen, ez szép és hangzatos hirdetésnek, de a valóságban nem létezik s ami bizonyos, nem is fog létezni, mert amint alább látni fogjuk, egy arcképi anasztigmátot egyáltalán nem pótolhat az — bár nagy fényerejű, nagy látszögű és kis gyújtávú — univerzális anasztigmát. De meg ha már így hirdeti univerzális anasztigmátját az a bizonyos gyáros, hát azt hiszem joggal kérdezhetjük: Miért készit portait objektíveket is?

Az tény, hogy bármely jobb minőségű és teljesen korrigált objektívvel is készíthetünk bármilyen tárgyú képet, de hogy azután az művészi tekintetben is jó és olyan, mint lenni kéne — az már más! Gondosan figyeljünk csak meg egy oly nagyobb mellképet, melyet asztigmáttal (speciális arcképi objektív. Lásd

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

FENYVESEK KÖZT

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

Vargyassy Gyula
 Szt-Gotthárd

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

fennebb!) vettünk fel és hasonlítsuk össze egy minden tekintetben megfelelő és ugyanarról a személyről, de egy univerzális anasztigmáttal felvett képpel! Föltéve, hogy úgy a megvilágítási, valamint az összes mellékkörülmények teljesen megfelelők voltak, szembe fog tűnni az az óriási különbség, ami a két felvétel, illetve képek között van. A különbség úgy a részletesség, valamint az össze sem hasonlítható plasztika tekintetében óriási. Hát a kellemes légység? Hát az a többi apró-cseprő alig szembeötlő részlettökéletesség, melyet csak egy egésznél veszünk észre? Mind olyan tényezők ezek, melyek egyenesen megcáfolják azt az állítást, hogy egy objektív művészi tekintetből ítélve: univerzális lehessen.

Eltekintve most már az objektívek szerkezetétől, hogy azok szimmetrikusak-e, vagy nem szimmetrikusak, csupán a fényerejük és gyújtávolságukat nézve, a következőleg oszthatjuk széjjel használhatóságukat illetőleg. Amint már fennebb is említettem, ahhoz, hogy mindenféle felvételt eszközölhetünk, egyetlen objektív — legyen az bár egy agyon reklamirozott univerzális lencse is — nem elegendő, mert vagy

a fényerő, vagy a képszög vagy a gyújtávolság meg nem felelő a kívánt esetben. Hogy tehát minden körülményhez elkészülve lehessünk és azt teljes precizitással végezhessük, erre több objektívnek kell birtokunkban lenni.

Az arcképi objektív rendszeren igen nagy fényerejű, hosszú gyújtávolságú és kis képszögű. Fényereje: F:2'3-tól F:4'5-ig. Gyújtávola vizitmellképnél 20 cm., kabinetmellképnél 30 cm. és végre budoirképnél 40 cm. legyen legkevesebb, ettől eltérő, kisebb gyújtávólú lencsék nem használhatók. Ami a képszögét illeti, az fontos, hogy a használható szög nagysága 22 - 30° legyen legkevesebb, korrigálnak nem szükséges lennie. Ilyen lencsék a: Petzval számított Porträtobjektív F:3'16, továbbá a Voigtländer-féle Porträtobjektív Serie Ia. F:2'3, H. Zinken számításai alapján készítve továbbá a sok különféle Atelier schnellerarbeiterek a már nevezett fényerőségekkel. Legnagyobb részt csakis műtermi használatra vannak szánva s csak kivételes esetekben szabadbani használatra.

Felismerhető, mint már említettem arról, hogy a foglalatuk rendszeren feltűnően hosszú és a lencsék átmérője tetemes. (Folytatjuk.)

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Túlkemény és részben üveges negatívek. Ha nem akarjuk az ammonium perszulfát gyengítőt használni, negatívunket a következő módon javíthatjuk meg. A negatívot egy körülbelül 3%-os káliumbichromát és 1—2%-os sósavból álló oldatba helyezzük. Ez a művelet nappali világosság mellett eszközölhető. Miután a negatív egészen megfehéredett, párszor jól leöblítjük és azután előhívjuk. Az előhívás meglehetősen lassan megy végbe s minden fázisa jól megfigyelhető. Miután legelsőbb is a félárnyalatok fejlődnek ki és első sorban is a fényrészek válnak erőteljesebbekké, az előhívás megszakításával a fedett helyek túlfedődését meggátoljuk, s így az eredmény harmónikus és erőteljes negatív lesz. Előhívás után a lemezt jól leöblítjük és savanyított fixirfürdőben állandósítjuk.

Olajfestmények reprodukálása. A fényképezni kívánt festményt olyan helyre akasztjuk, hogy fényreflexek ne ériék és a világosság egyenletesen érje. Felvételt, színérzékeny lemezre, sárga üveg használata mellett eszközöljük. Régi, repedezett festményt célirányos előbb nedves, puha szivacsos, vagy pamutlall ledörzsölni, egész addig, míg a mosóvíz tiszta marad s utána 100 kcm. víz és 5 cm. habba

felvert és leülledett tojásfehérje és 20 kcm. glicerindattal kenjük be, melyet a felvétel után lemoshatunk.

Időjelző üvegeképek. E célra legalkalmasabbak az olyan diapozitívek, melyek valamely tájat, erdőrészt, avagy olyan tájképet ábrázolnak, ahol házak, fák, víz és felhőtlen tiszta ég a kép tárgya. Veszünk tehát egy ilyen diapozitívot és az üveg oldalát a következő alkatrészekből álló keverékoldattal öntjük át. 10 rész kobaltchlorürt, 5 rész chlornátrium, konyhasó, $\frac{1}{2}$ rész glicerín, 1 rész zselatin és 30 rész víz. Midőn a lemez megszáradt, egy megfelelő keretbe helyezzük és az ablakra függesztjük, vagy bárhol másutt a szobában helyezzük el. Az időváltozás iránt érzékeny réteget semmi esetre sem szabad lakkal bevonni. Ha a kép az ablakon függ, úgy, hogy a külső levegő befolyásának jobban ki van téve, úgy ha *eső* van kilátásban, az érzékeny réteg, illetve az égboltozat *rózsaszínű* színeződést tüntet fel. *Kékes vörös* színeződés *nedves* levegőnek a jele; *levendulakék* szín meglehetősen *száraz* időt, míg a *kék* szín *száraz* és *szép* időt jelez. Ha az ablaktól távolabbra helyezzük el, úgy a kép a helyiségben uralkodó hőmérséklet változatait fogja fel-

Dr. Éder tanár udvari tanácsos
(Wien) elismerő-levelét az

Agfa „chromo“-lemezekről
a következő sorokkal fejezi be:

„A megvizsgált „AGFA“ chromo-
lemezek az itt eszközölt vizsgálatok
alapján — sárga üveg nélkül, színes tár-
gyak fényképezésére használható —
magas fokú általános és zöld szín iránt
érzékeny lemezeknek mondhatók és
mint ilyenek a legjobban ajánlhatók.“

Agfa „chromo“-lemezek

körülbelül 30° W = 16/17° Sch. általános érzékenységek.
Nagyfokú sárga- és zöldérzékenységüknel fogva sokkal
részletdúsabb negativeket adnak, mint a közönséges lemezek
és igen **mérsékelt áruknál** fogva könnyen pótolják
□ □ □ azokat. □ □ □

Kitűnő tartósság! Sárga üveg felesleges! Egyaránt alkal-
mas műtermi és tájfelvételekhez. — Kapható a foto-üzletekben.

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation Berlin SO. 36.
Photographische Abteilung.

tüntetni. Ebben az esetben a rózsaszín nedves levegőt, levendulakék normális hőmérsékletet s a kék szín száraz levegőt jelez. Gyönyörű hatást érhetünk el akkor, ha barnaszínű diaposzítívét használunk fel e célra. A vörösbarna alapszínnek vegyülete a kobaltchlorür-réteg folyton változó színével mesés színárnyalatokat eredményez. Az ilyen képek nagyon alkalmasak *ajándék* célokra.

Fényudvar elkerülése zöld üvegre öntött lemezekkel. Érdekes kísérleteket folytatott *Ridell W.*, mint a „Photography“ című folyóirat közli, fényudvarmentes lemezek készítése tárgyában. *Ridell* egy angol lemezgyárban zöld üvegre öntött lemezeket, mert azon nézetten volt, hogy a fény, mely az expozíció alkalmából a lemezen áthatott, az üvegről való visszaverődése után, már vegyi hatást előidézni képtelen. Ez a kísérlet eredménynyel is járt, amennyiben a felvételen, mely egy szoba részletet ábrázolt, dacára hogy ez egy nagy hármassablakkal szemben történt, semmi fényudvar nem mutatkozott és az árnyékok teljes mértékben kiexponálódtak. Azt hisszük, hogy ennek a felfedezésnek még igen nagy szerepe lesz a lemezgyártás terén.

Megrepedt negatívek használhatóvá tétele. A megrepedt lemezek zselatinnal bevont rétege

még sértetlen állapotban van, a negatívot a következőképpen tehetjük használhatóvá. Veszünk egy még nem használt kifixált lemezt, olyan nagyságban, mint a megjavítani kívánt negatív, s rövid időre vízbe teszünk, míg a zselatin kissé felduzzadt, ezután az üres lemezt réteges oldalával a megrepedt negatív üvegoldalához illesztjük és óvatosan összepréseljük, úgy, hogy teljesen fedjék egymást. A nyert másolatokon *nyoma sem lesz a repedésnek.*

Száradási hibák a negatívoknál. Ha a szárító állványra szorosan egymás mellé több negatívot állítunk szárítás céljából, vigyáznunk kell, hogy a lemezek üvegoldaláról a nedvességet és a fennmaradt vízcseppeket letöröljük. Ugyanis valamely lemez üvegoldalán rajta maradt vízcseppek, a közvetlen mellette fekvő lemez megfelelő helyein a száradást késleltetik és *száradási foltokat* idéznek elő.

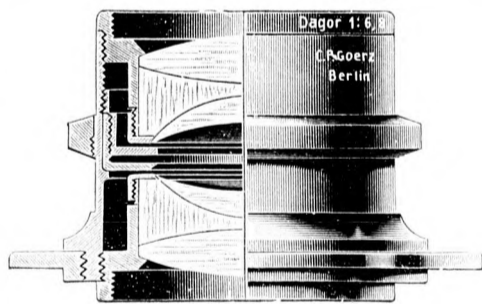
Savanyú amidolfejllesztő. M. Balagny a következő savanyított amidolfejllesztőt ajánlja:

3—6 gr. amidol
48 kcm. szulfid-oldat*)
60 csöpp 10%-os brómmammonium-oldat.
1000 kcm. oldat.

*) Az említett szulfid-oldatot a következő módon állítjuk össze:

125 kcm. vízben feloldunk
20 gr. nátriumszulfidot és ehhez
75 kcm. szulfidúgot adunk.

Goerz-Kettős-Anasztigmatok

„Dagor“

(III. sorozat) 1:6,8

Megbízható univerzális objektív leggyorsabb pillanat, arczkép, csoport, tájkép, épület, interior- és reprodukció-felvételekhez.

„Celor“

(Ib sorozat) 1:4,5

A leggyorsabb pillanatfelvételekhez, jó pillanatfelvételek a legkedvezőtlenebb idő mellett is, háromszín eljárás (természetes színekben) felvételekhez stb.

„Syntor“

(Ia sorozat) 1:6,8

Mérsékelt árú, olcsó objektív, viszonylagos nagy és sokféle használati képességgel.

„Alethar“

(V. sorozat) 1:11

Különleges objektív háromszinnyomáshoz, felvételekhez és autotypiákhoz.

„Hypergon“

(X. sorozat) 1:22

Nagy látsszögű (Weitwinkel) objektív. Látsszöge körülbelül 35°.

≡ Goerz-tele-objektívek kézi és kihuzatos kamarákhoz. ≡

Prizmák, kuvetták, sárgaüvegek, beállító lupák.

Goerz-Anschütz-klapp-kamara „Ango“ elsőrangú gyártmány idő, lapda és pillanatfelvételekre (egészen 1/1000 mm.-ig)

kívülről szabályozható, zárva felhuzható redőnyzár

Optische Anstalt **C. P. GOERZ**, Actien-Gesellschaft **Berlin-Friedenau 19.**

London

1/6 Holborn Circus, E. C.

Páris

22 Rue de l'Entrepôt.

New-York

52 East Union Square.

Chicago

Heyworth Bldgs.

Szállítási feltételekkel viszontelárusítóknak kívátra szívesen szolgálunk. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Az állandósító (fixir) fürdő kihasználása.

Nagyon elterjedt nézet, hogy a fixirfürdő addig használható, amíg a lemez tiszta és amíg bróm-ezüst rétegét oldani bírja. Sokan szokásból addig használják a fixirfürdőt, míg az a túlságos kihasználtság folytán erejét teljesen elveszíti. Az ilyen fürdő eredménye, hogy a negatívok, részben a napfénynél való többszörös másolás után foltosak lesznek, részben pedig foltokat, zavaros szinezést mutatnak aszerint, hogy a negatívokat erősítjük vagy gyengítjük.

A. és L. *Lumière* és *Seyewetz* — csatlakozva *Gaedicke* előbbi kísérleteihez — rájöttek, hogy mennyi különböző összetételű bróm-ezüst-fixirfürdő oldja a lemez felületét anélkül, hogy nem kell tartani a fixirréteg legcsekélyebb elváltozásától.

A kísérletek igen érdekes eredményre vezettek s ezek figyelembe vétele igen értékesnek mutatkozik.

Megállapított, hogy például 100 kcm. 15%-os fixirsó-oldatban 6.3 gr. bróm-ezüst oldható, melyből azonban csak 3.8 gr.-ot szabad oldani, hogy ebből hátrányok várhatók ne legyenek. Ha a fixirfürdőhöz 15% biszulfátlúgot adunk (az általános használatban levő savanyu fixirfürdő leginkább 2—5% biszulfátlúgot tartalmaz), úgy 6.1 gr. bróm-ezüstöt old, de hátrány nélkül csak 1.65 gr.-ot szabad. Ha azonban

ez oldathoz még 0.5% chromtimsót adunk, úgy 5.9 gr. bróm-ezüst oldódik és dacára ennek, csak 2.2 gr.-nak szabadna oldania. Egyidejűleg bebizonyosodott, hogy *erősebb fixirfürdők kihasználhatása nincsen egyenlő arányban a gyengébb fixirfürdők kihasználhatásával*. Egy kilencszer erősebb fürdő oldja ugyan a tízszeres tömegű bróm-ezüstöt, de ha a hátrányoka el akarjuk kerülni, akkor *csak négyszeres tömegűt* szabad oldanunk. Ennélfogva a 15% nátrontartalmú fixirfürdőt lehet legjobban kihasználni. E fürdőnél 60%, a savanyu fürdőnél csak 27%, az utóbbinál a megadott chromtimsó hozzáadásával 38% használható ki. A jeles kutatók a következő eredményt érték el:

1 liter közönséges fixirfürdőben (15%-os nátriumthiosulfát-oldat) 100 drb 9×12 cm.-es lemez fixálható.

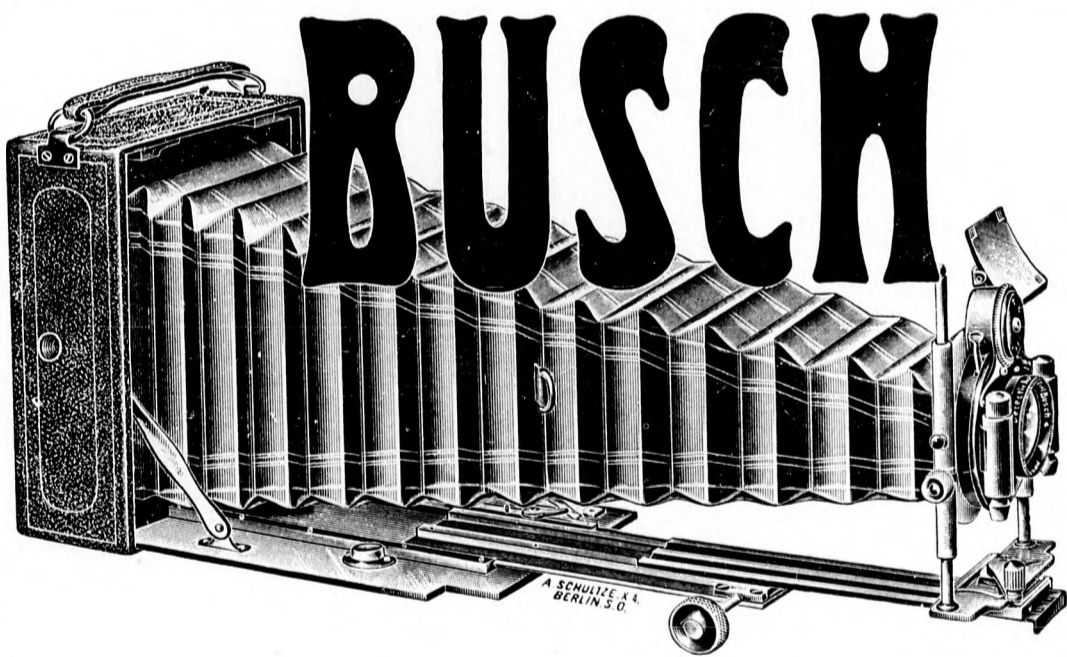
A savanyu fixirfürdőben 0.5% chromtimsóval hátrány nélkül 75 db 9×12 lemez fixálható ki.

F. D.

□

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk terjesztésében nekünk segédkezet nyujtani és amatőrismerőseik címét velünk tudatni szíveskedjenek. Mi viszont minden egyes ily címre készséggel küldünk ingyen mutatóvány-számot.

□

Ujdonságok:

„Stigmar“ anasztigmát F: 6,3 ♥ ♥
 „Stigmar“ anasztigmátsorozat
 F: 6,3 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
 „Bis-Telar“ tele-objektív ♥ ♥ ♥ ♥
 Roja-Stereo Nettel-kamarák 9×14
 és 10×15 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
 Tükör-reflex-kamara 6×9 ♥ ♥ ♥
 Liliput-kamara 13×18 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

„Sellar“ kereső

Kérje az új 1907. évi árjegyzéket
!! Ingyen és bérmentve !!

Kaphatók minden foto-üzletben, a hol nincs, a bevásárlási forrásokat szívesen tudatja a gyár.

Objektívek és Kamarák

Rathenower Optische
Industrie-Anstalt vorm.

Emil Busch A.-G. Rathenow.

A távfényképezés tökéletesítése.

Dr. Korn Artúrnál, az elektromos távfényképezés feltalálójánál, nemrég megfordult egy újságíró, akinek a tudós a következőket mondta el: „Különböző kísérletek után — mondotta Korn — 1901-ben sikerült egyszerűbbalakok és rajzok fényképet továbbítani egy általam megalkotott felfogó- és leadókészülék segítségével. A lefotografálandó képet lemez gyanánt egy-egy helybenálló és csak a saját tengelye körül mozgatható üveghengerbe kell helyezni és a hengert körülvevő fémtok parányi hasadékan át megvilágítani. A hengerbe behatoló fénysugárt egy elektromos lámpa segítségével a hengerben elhelyezett rendkívül érzékeny üveghasáb egy vegyi lemezre vetíti, melynek az a tulajdonsága, hogy a fénysugár útját az elektromos fény segítségével megtöri. Mennél erősebben vetődik a fény a lemezre, annál erősebb lesz a reflexfény és viszont. A felvevő készülék, mely a feladó apparátussal egy telefon, illetőleg telegráf vezetékkel van összekapcsolva, szintén ilyenformán működik. Az erejében mindinkább növekvő sugár, jobban mondva a napfény, a kis nyíláson át egy üveghengerré verődik, mely egy teljesen világos szekrénykében — a feladó készülékéhez hasonlóan — van elhelyezve és amely a saját tengelye körül mind

távolabbra forgatható. Ebben az üveghengerben van az a lemez, melyen a kép előáll. Minél nagyobb a behatoló fénysugár, annál erősebb a megvilágítás minél kisebb a fény, annál gyengébb a megvilágítás. A fődolog az, hogy a két henger tökéletesen párhuzamosan álljon egymással szemben. Azelőtt egy 13—18 centiméter nagyságú kép előállításához körülbelül 15 percnyi időre volt szükségem; ma már a sokkal tökéletesebb eljárással képes vagyok ezt 6—12 perc alatt elvégezni, aszerint, amilyen erős képre van szükségem. Ez az időpont sem végleges még idővel ennél is kisebb lesz. A kép előállításának ez az ideje csak a felső vezetékre nézve áll, a tengeri kábeleknél természetesen ennél hosszabb időre van szükség, mivelhogy a tenger igen nagy kapacitás. Ezek a képek — itt e szavaknál Korn professzor egy csomórendkívüli és tiszta felvételt mutatott be, melyeket egy méternyi távolságról is csak nehezen lehetett megkülönböztetni a régi előállítású fényképektől — olyan vezetéken készültek, melynek az ellenállási képessége körülbelül 1800 kilométernyi távolsággal ér fel.“ A feltaláló megjegyezte még, hogy találmányát a rendőrségi körökben és a képes folyóiratokban élénken tárgyalgatják és hogy a német császár is érdeklődött iránta müncheni tartózkodása alkalmával. □

NAGYSZERŰ fénykép FELVÉTELEKET

Pillanatfelvétel RODENSTOCK „Imagenal“-al.

érhet el a

RODENSTOCK
KAMARÁKKAL és
OBJEKTIVEKKEL

2. sz. diszárjegyzék

ingyen és bérmentve.

SOK PÉNZT TAKARIT MEG ha rendelés előtt meghozatja fényképező gépekről és objektivekről szóló árjegyzékeinket.

Optische Anstalt G. RODENSTOCK, MÜNCHEN, Isartalstr. 41.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szerkesztőségi hírek. Lapunk főszerkesztője — *Kohlman Artur dr.* — hosszabb ideig tartó súlyos betegségéből felépülve, üdülés céljából néhány hétre Balaton-Füredre utazott. Az ez okból elmaradt számokat rövidesen *pótoljuk*. A szerkesztőségi teendőket ez idő alatt *Révész Zoltán*, helyettes szerkesztő helyettesíti. — Lapunk mai számában *Porzsolt Kálmán* kitűnő tollából is talál cikket az olvasó. Az érdekes cikket, mely a Lumière-féle színes fényképek találmányát méltatja, a szerző engedelmével a „Pesti Hírlap“-ból vettük át.

Uj Rietzschel-kamarák. A *Rietzschel-cég* a széles körben ismert „Clack“ elnevezésű gyártmányait egynehány új számmal kiegészítette; és pedig a 6×9 és 10×15 „Reform-Minium-Clack“ kettős kihuzatú kamarával, csupán a hátsó lencse alkalmazására. A kamara konstrukciója szolid és majdnem tisztán fémből épült, a kihuzópadlat ebonit és finoman feketére fényezett. A *Rietzschel-gyár* piacra hozta továbbá az oly régóta várt „*Marine-Clack*“ illetve „*Phaenomenal-Clack*“ kamaráját, mely igen nagy kelendőségnek néz elébe. E kamara (Ném. bir. szab. sz. 18072.) 10 : 12·5 csomag film és 10 : 12·5 lemezekkel használható. Dacára annak, hogy a kép

nagysága 10 : 12·5, nem nagyobb, mint az eddigi 8 : 10·5 kamara. További előnye e kamarának az, hogy tisztán fémből készült és ennél fogva különösen a hosszabb tropikus és tengeri utazásra is alkalmas.

Ajánlatos tehát kamaravétel előtt az *A. Hch. Rietzschel München* árjegyzékét meghozatni, melyet a cég teljesen *ingyen és bérmentesen* küld meg.

Uj villanó zseb'ámpa. A „Fabrik photographischer Papiere, Trockenplatten und Patent. Blitzapparate *Ferdinand Hrdliczka Wien*“, alig hogy előnyösen ismert gyárát megnagyobbítva eddigi helyiségeit áthelyezte, máris igen örvendetes és *hasznos ujdonsággal* lepte meg az amatőrvilágot. Az eddigi magnézium-felvételeknél alkalmazott különböző lámpák és készülékeknek a legnagyobb hibái voltak, hogy fojtó füstöt terjesztettek és ahová értek szikrái, mindenütt égési nyomokat hagytak maguk után. Az említett cég legújabb szabadalmazott találmánya e rossz tulajdonságoktól mentes, zsebben hordozható, bárhol, még az objektív előtt is alkalmazható anélkül, hogy füstöt terjesztene vagy bármit is összeégetne. Igen ajánljuk amatőrjeinknek, hogy a fentnevezett cégnek legújabb árjegyzékét és *a villanó lámpák leírdsát* hozassák meg, melyeket a cég bárkinek szívesen küld, aki ez iránt hozzáfordul.

□

□

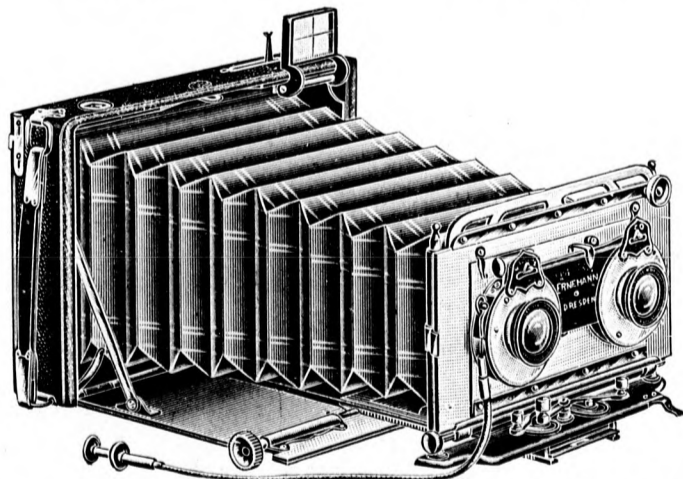
Ernemann

Kamarák — mestermunkák!

Első államdíj!

Kamarák az amatőr-fényképezés minden céljaira. • Tropus-Kamarák könnyű • fémből. • Kinematográfok. ••••••••

Utazó-gépek. Kamarák műterem, mű-és reproductio intézetek részére. Röntgen-laboratorium-berendezések. •••••

Számos feltűnő ujdonság! Diszárjegyzék ingyen és bérmentve.

Heinr. Ernemann A. G. Dresden, 108.

Uj árjegyzékek.

A „C. A. Steinheil Söhne optisch-astronomische Werkstätte München“, nagyon *előkelő, díszes és tartalmas új árjegyzéket* adott ki, melyben majdnem kizárólag *kézi kamarákat* Steinheil-féle optikával (orthostigmat és unofokallal) tárgyal. A legkülönbözőbb — Steinheil-féle anasztigmákkal történt — felvételekkel, bizonyítják az objektívek, kamaráik és zárjaik, legnagyobb munkaképességét. Az árjegyzék bevezetése — Winke zur Auswahl des Apparates — („Útmutató objektívek, kamarák és felvétel-anyagok kiválasztásához“) c. utasítást, mely már magában véve sokkal magasabb színvonalra emelte ez árjegyzéket a közönséges árjegyzékeknél. Inkább *hasznos tanácsadóul*, mint árjegyzékül *szolgál az amatőrnek*.

A legkülönbözőbb készülékek közül, melyek fel vannak benne említve, különös figyelmet érdemel: a *Multo-Nettel* három orthostigmáttal egyszerű, stereo- és telefelvételekhez 9×12 levelezőlap-alakban. Továbbá a különösen könnyű, kis lapos fémkamarák kettős kihúzáttal, a hátulsó lencse alkalmazásával, mely különleges modellje e 9×12 nagyságú lapos kamaráknak. E kis kamarával a lencse kicserélésével 9×12 nagyságú stereofelvételt is lehet eszközölni. E készülékeken kívül megemlíthetők még

SCHWERTER-CELLOIDIN-PAPIROK

a Vereinigten Fabriken photographischer,
♡♡ Papiere, Dresden gyártmánya ♡♡

A Schwertter-Celloidin-papiros egyenletességénél, tartósságánál és abszolút megbízhatóságánál fogva a legszélesebb körökben kedvelt és előnyben részesül.

Félcsoomagolás K. —.55, egész csomagolás K I. — csomagonként. Az árak a fényes, pensée, rózsaszín, úgymint a fénytelen-celloidin-papirosokra, színező-rögzítő fürdőkre, a Schwertter-fénytelen-papirosokra és platin-színező fürdőkre (csak egész csomagolás) teljesen egyenlők.

Kérjék a Schwertter-papirokat az összes foto-kereskedésekben s a hol nem kapható, forduljanak a

♡ Magyar-osztrák vezérképviselőkhöz : ♡

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

Photographische Industrie,

Wien IX/1., Schul-
Strassnitzgasse 12.

A ki Schwertter-papirokkal csak egyszer is kísérletezett, azontúl kizárólag csakis ezzel do'gozik!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

FELVÉTEL □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

VOIGTLÄNDER Tükör-Reflex-Kamarával

18 cm.-es Heliarral 1:4,5 nyílással.

□ A kép felhúzott kazetta mellett megfigyelhető a megvilágítás pillanatáig. □

A kamarát 9×12 cm. és $12 \times 16\frac{1}{2}$ cm.-es méretben szállítjuk

Kérjen **208. számú** kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve

Voigtländer & Sohn Aktiengesellschaft

Optische und mechanische Werkstätte

WIEN, IX/3. Währingerstrasse 14.

== SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ==

E rovatban a szerkesztőség készséggel ad szakszerű felvilágosítást minden hozzá intézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

Kéziratokat nem adunk vissza. Névtelen levelekre nem válaszolunk. Képeket csak a portó előleges beküldése esetén küldünk vissza.

F. J., Mármarosziget. Bizony nagyon sajnálatos dolog, hogy oly nagy városban nem lehetséges egy amatőr-egyesület létrehozása. Jó lenne, ha egy erőskezű ember venné kezébe a dolgot, talán sikerülne a hagyományos magyar indolenciát legyűrni. — A zürichi kiállításról még nem érkeztek vissza a képek, annak idején majd értesítést küldünk. — Az aradi kiállításról készült katalógus 20 fillérért, úgy hiszszük, még ma is kapható, ha ez iránt Matusik Márton úrhoz fordul s a pénzt előre beküldi. — A hiányosan fixált lemezt úgy javíthatja, ha félóránál erős (ecetsavval) savanyított 25%-os fixnátron oldatban fürösztí, rövid leöblítés után pedig 100 kcm. vízben oldott, 10 gr. kénmájfürdőbe helyezi, ahol addig hagyja, míg a lencse teljesen átlátszó nem lesz. Megjegyezzük, hogyha a lemez nagyon régi és már napon másolt róla, az eredmény nagyon kétséges.

Kérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, de azt még eddig meg nem újították, hogy azt mielőbb pótolni sziveskedjenek.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.
Helyettes szerkesztő: RÉVÉSZ ZOLTÁN.

Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Király-utca 89. Telefon 94-49.
Nyomda: "Patria" részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

VÉD-
JÉGY. VÉD-
JÉGY.

DR. R. KRÜGENER

FRANKFURT A/M.

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER
APPARATE U. CHEMIKALIEN.

Legrégibb fényképezési vegyiszer
♥♥ gyártás töltény alakban. ♥♥

Legjobb vegyiszerek az útra
Krügener kiválóan jó és tartós előhívója **új töltény alakban.** Német bír. sz. (D. R. G. M.)
Kiomlás és összetörés a kinyitáskor kizárnak
♥♥ mondható, ♥♥

Átlátszóan és fátyol mentesen dolgozván erőteljes
fedési képességénél fogva különösen filmek előhívására alkalmas! Dr. Krügener semleges színező
sója és boravas színező-rögzítő töltényei.

Legmagasabb aranytartalom. Brilláns tonusok. Igen kiadós és tartós.
Kérjük „F” különleges árjegyzéket fényképezési „Delta” készítményekről. „Delta” kamarákról pedig kérünk 83 számút.
Ingyen és bérmentve.

1904. évi fényképezési
kiállításon

AJÁNLOM

mint legjobb minőségűt magas
érzékenységénél fogva **különleges Jahr-lemezeket**

mint legjobb minőségűt a legma-
gasabb érzékenységénél fogva **a vörös címkejű Jahr-lemezeket,**

valamint az orthochromatikusokat és az ortho-fényudvarmenteseket

Lipesében ezüst érem
mel kitüntetve.

RICHARD JAHR Trockenplattenfabrik DRESDEN A.-18.

Vezérképviselőt és egyedüli elárúsítást Magyarország-Ausztria részére:

WEISS HERMANN és F.A., Budapest, IX., Lónyay-utca 11. Prag, Jerusalemgasse 15. Wien, VI., Mariahilferstrasse 32.

LEGUJABB ÉS KITÜNŐ!

LEGUJABB ÉS KITÜNŐ!

FÉNYKÉPKÉSZÜLÉKET és LÁTCSÖVEKET

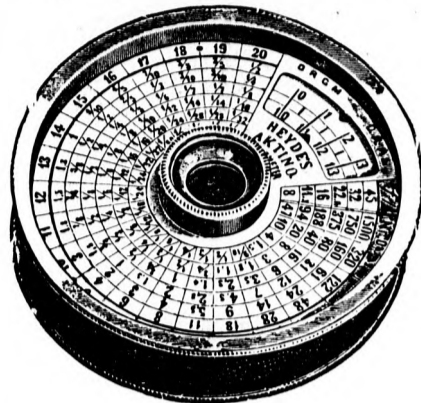
Kényelmes havi részletfizetésre szállit:

Szénási és Kardos

Budapest, VII., Rákóczi-ut 86/a.

Legujabb nagy képes árjegyzékünket **ingyen és bérmentve** küldjük.

E jószág valóságos jótétemény.

Igy nyilatkozik egy évek hosszú sora óta dolgozó és tapasztalt amatőr a Heyde Actino-Photometerjéről.

Heyde Aktino Photometer-je

az egyetlen használható világítás-mérő, mert a fénynek nemcsak optikai de aktinikus hatását is méri és ezért:

- I. modell magnaliumból K 20—
- II. „ sárga rézből nikkelezve „ 12·50
mindkettő alkalmas arckép, tájkép és interieur-felvételekre stb.
- III. modell magnaliumból „ 22—
Hőfelvételekhez, jégfelvételekhez (gletscher) hegyi- és távfelvételekhez sárga üveggel, vagy anélkül, egyuttal sárszinszőrök vizsgálatára is alkalmas.

Minden jobb fotoüzletben vagy a magyarországi-
ausztriai egyedárusítónál kapható.

CARL SEIB Wien, I., Grillparzerstrasse 5.

MOLNÁR B. ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Budapest, IV., Muzeum-körút 3.

Ajánlja dúsán felszerelt óra és ékszer raktárát. ∞ ∞ ∞ Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. ∞ ∞ ∞ Törött arany és ezüst tárgyak megvételnek v. becseréltetnek.

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: **HATSCHKEK EMIL**, VI., Andrásy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

Elsőrendű fehérnemű- és angol ingblous-varróterem!

Latzkó Czeccília

Budapest, V., Nagykorona-u. 5. II. em. 10.

Készít midennemű menyasszonyi kelengyét, angol ingblousok a legizlésebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett.

☛ Több előkelő czég szállítója. ☚

Vass Jenő

elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest

VII., Erzsébet-körút 22.

KERTI BUTOROK

székek, asztalok vesszőből és fából, valamint nyugagyak, napellenzők, szobaklozet-fotellók stb. — Utazókosarak méret szerint készülnek el, hintaszékek és szabályozható gyermekszékek és mindennemű Thonet-féle hajlított butorok legjobb kivitelben raktáron. Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nádából fonatnak szolid árak mellett. Fonónád eladás nagyban és kicsinyben. Ujságrámák minden lap részére raktáron, e-zakmában legrégebbi üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid áruiról közismert.

Jelinek Pál Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 3. Bazarudvarban 24. szám alatt.

Pártoljuk a hazai ipart!

Ha támogatjuk, kifejlődik az nálunk is! Minden fényképezési készüléket (megadott tervek szerint is) épp oly jó, sőt jobb kivitelben, mint a **Finom kivitel.** külföld gyárai készítenek. **Szolid munka.**

GERLICH és SVUGÉR **foto-asztalosok**
Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 21. szám.

Langenberg Ede

Budapest, V., Váci-Körút 38.

Ajánlja saját készítményű dúsán felszerelt rak-
tárát: **UTAZÓ KOFFEREK, BÖRÖNDÖK, TÁSKÁK, neszerek, ridikülök, mértékutáni FÉNYKÉPEZŐ TÁSKÁK, mindennemű NŐI ÉS FÉRFI-ERSZÉNYEK ÉS BÖRDISZMŰ-ÁRUKBAN a LEGOLCSÓBB ÁRAK mellett.**

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ♥♥♥♥

„Panoramoskop.“
Legújabb sztereoszkop-készülék, mely üvegdiapozitívet a legnagyobb tökéletességgel ad vissza.

Egyszerű.
Csodálatot keltő hatás!
Mesésen plasztikus természetűség, mely a legkényeztetettebb szemet is meglepi.

Számos tartalékkép teljes sorozatokban raktáron.
Ára 6 darab üvegdiapozitívvel

I. rangú ujdonság. (Törv. védve.)
„EXPRESS“ gyorsmásoló-keretelőhívós papirosokhoz.

Egy ujjnyomással nyitva. Egy nyomással zárva.
Vastag, vagy vékony negatívokhoz egyaránt, esetleg üveglappal, rugós fedél lévén.

Legeslegegyszerűbb kezelés.
Elegáns kivitel. Homályosan fényezve, elsőrendű nikkilveretekkel ellátva.

Árak:
9 × 14 cm. alakban 3.75 márka.
13 × 18 cm. alakban 4.50 márka.

Schnellkopierahmen
„EXPRESS“
geschnitten geschnitten.
Durch einen Fingerdruck
zu öffnen und schließen.

I Márka.
Viszontelárusítóknak magas árengedmény. Kérjen 18. sz. árjegyzéket.
OTTO SPITZER, Berlin W. 30. Fabrik photograph. Apparate und Bedarfsartikel.

Bélyegző, pecsétnyomó, számozógép, sablon stb. a legjutányosabban kapható

Geduldiger Hugó

Első magyar ruggyanta-bélyegző-gyár és véső műintézet

Budapest, VI., Váci-körút 17.
Mintalapok ingyen.

Kaphatók a foto-üzletekben.

Film-kifésztők, film-sulyzók, tok- és gyűrűszorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelő.

Egyedüli gyártóink: **Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.**

Kizárólag eredeti

GRAMOPHONOK

„IRÓ ANGYAL“ védjeggyel.

Összes színházak felvételei.

Választék küldemények

Árjegyzék bérmentve.

SCHMID NÖVÉREK

IV., Kigyó-tér 1. Királyi bérpalota.

Fényképezési készülékek.

Legmodernebb kivitelben, legegyszerűbb szerkezetű klappkamarák, film-gépek, kodakok, állványos gépek.

Lemezek, papírok, vegyszerek, kartonok

a legnagyobb választékban **friss** állapotban kaphatók:

Rogátsy Kálmán

fényképezési cikkek szaküzlete

BUDAPEST, VII. Rákóczi-út 10. sz.

Egyesületi tagok a vegyszereknél 10% árengedményben részesülnek. — Sötét kamara használata díjtalan.

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánlkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

SEY DEZSÖNÉ

czimbalom tanintézete

Rákóczi-ut 34. szám.

>>>> Havi tandíj 12 korona. <<<<

TÓTH GYÖRGY ÉS TARSA

Intarsiált díszműáru műterme

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 64. SZÁM

Készít és tervez megrendelés szerint színes, mindenféle intarsia-munkát és különféle lakdíszműveket, egyszerű és legdíszesebb kivitelben. Továbbá tükör- és képkereteket, modern lakberendezéseket, játékasztalkákat, valamint ékszer- és mindennemű kazettákat.

BUTOROK

és irodai berendezések

modern kivitelben, tartós minőségben olcsó árak

FÁY ANTAL műbutorgyárosnál

Budapest, Ujvilág-(Simmelweis)-utca 4., a sarkon.

♥♥♥♥ Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetéseire hivatkozni. ♥♥♥♥